

روزهای که خورشید خون می‌گیرد؛ چرا؟

عبدالله هروی

از طریق مخالفین مسلح و گروه‌ها و اشخاص س‌ی دارند به هر قیمت ممکن

تثبیت موقعیت رهبری مولوی منصور و پوشاندن اختلافات درونی طالبان

نامانی و خشونت را در کشور دامن بزنند. دشمنان صلح و ترقی افغانستان هرگز نمی‌خواهند که مردم ما پس از سال‌ها بحران اینک روی خوش از زندگی خویش ببینند. نهاد‌های امنیتی در این ارتباط مسئولیت جدی دارند که برای خنثا ساختن دسیسه‌های آن‌ها مسئولانه و قاطع برخورد نمایند. در نهایت این که با در نظر داشت شرایط نگران‌کننده کنونی کشور و افزایش ناامنی مسئولین کشور در آستانه یک تصمیم تاریخی و تعیین‌کننده قرار دارند.

همان‌گونه که در گذشته می‌دیدیم، هم‌چنین برای پیگیری قضایا بصورت ظاهر جلسات پیاپی امنیتی دایر گردیده و کمیسیون‌های ویژه تشکیل داده می‌شود نتیجه دست‌آورد‌های آن تاهنوز برای هیچ‌کسی آشکار نشده است. به هر صورت حکومت در هر حالتی مسئولیت دارد که در ارتباط به حفظ جان مردم و نهایت تلاش خود را بکار گرفته و روش‌های مناسب و مصونیت بخش را روی دست گیرد. همین‌طور که در این گزارش اشاره گردیده است بخشی از تلفات غیرنظامیان به نیروهای داخلی و خارجی ارتباط می‌گیرد. ایشان نیز مسئولیت دارند که در مقابله با دشمنان و نیز نحوه مبارزه با مخالفین اصول انسانی و رعایت حفظ جان مردم غیرنظامی را در نظر داشته باشند. از جانب دیگر نمی‌توان تردید داشت که در این وقایع خونین سازمان‌های استخباراتی بیگانه هم دست دارند که

در تأمین امنیت شهروندان و حتا عدم احساس مسئولیت لازم از سوی آنان بیش از هر چیزی مردم را خسته و مصیبتی‌ساخته است. این که مقام‌های حکومتی زمانی مردم را به دست‌یابی به صلح خوش بین و خوشحال می‌سازند، و زمان دیگر به تغییر رویه مخالفان و حامیان خارجی شان؛ و در چنین هنگامه‌هایی که موج انفجار جان مردم را ستانده و امنیت شان را سلب نموده است، مقام‌های حکومت انگشت اشاره خود را فقط به آن سوی مرزها اشاره می‌نمایند دیگر اعتمادی‌یابوری ندارند.

زیرا مردم خود شاهد هستند که دولت مردان حکومت وحدت ملی به جای سروسامان دادن به وضعیت کلی کشور فقط به فکر تقسیم چوکی‌ها و منصب‌ها بر اساس سهمیه‌های شخصی و جناحی هستند. مردم به روشنی می‌بینند که رئیس‌جمهور و رئیس‌اجرائیه چگونه در پی هم و در کمین هم هستند تا با استفاده از غیبت و سفر یکدیگر امتیازها و موقعیت‌ها را به سود خویش تغییرجهت‌دهند.

به هر روی واکنش خنثا و بی‌اثر مقام‌های حکومتی در ارتباط با پرسش‌های مطرح شده در ذهن مردم و نیز در ارتباط با تأمین امنیت و پیداکردن عامل یا عاملین آن به رجز خوانی‌ها و شعارهای میان‌تهی بدل شده است که هیچ‌گونه توجیه عقلانی و مدیریتی ندارد. بلکه پیش از پیش وضعیت آشفته و نگران‌کننده کنونی را به نمایش می‌گذارد. زیرا از یک سوی مسئولین وقوع این روی دادها را به مانور جنگی و قدرت‌نمایی طالبان پس از مرگ ملا عمر نسبت می‌دهند. در همان حال بخش دیگر از مقام‌ها این کشتارها به کارکرد و دسیسه پاکستانی‌ها نسبت می‌دهند.

هم‌چنین عده‌ای بدین باور هستند که این رویدادهای خونین در جهت

کابل را لرزاند، و کشته‌ها و زخمی‌های سنگینی را که بر جای نهاد، هنوز شوک این انفجار تکان دهنده از اذهان عموم برطرف نشده بود که روز بعد بازم حمله انتحاری دیگری بر آکادمی پولیس در حوزه پنجم پولیس و نیز حمله دیگر بر کسب نظامیان خارجی در منطقه قطعه کابل رخداد. روزهای سختی که بر کابلان و مردم ما در سراسر کشور می‌گذرد پرسش‌های گوناگونی را در ذهن و خاطره شهروندان بوجود آمده است که چه کسانی و با کدام انگیزه و هدف در پشت ماجراهای چنین خونین قرار دارند؟ هر چند بخشی از این رویدادهای خونین را طالبان به عهده گرفته‌اند اما پرسش‌های اساسی هم چنان باقی است. مقام‌های رسمی نیز تاکنون در برابر این رویدادها پاسخ روشن و قاطعی ارائه نداده‌اند.

هم‌چنین چند روز پیش گزارش مفصلی از سوی نمایندگی سازمان ملل در کابل به نشر رسید که در آن نسبت به افزایش شدید و غیرمترقبه تلفات غیرنظامیان طی شش ماه اول سال روان بصورت جدی اظهار نگرانی شده بود. دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در کابل، یوناما در تازه‌ترین گزارش خود از افزایش بی‌پیشینه و نگران‌کننده تلفات غیرنظامیان در کشور خبر داد. این نهاد در گزارش شش ماه اول سال ۲۰۱۵ خود آورده است که درگیری‌ها در افغانستان هم چنان عامل افزایش تلفات غیرنظامیان می‌باشد و آمار تلفات «برابر یا بیشتر» از همین مدت در سال گذشته بوده است.

واقعیت امر این است که مردم افغانستان و بخصوص مردم کابل که همواره زخم دیده‌اند و رنج کشیده‌اند از ادامه چنین وضعی به شدت ناراضی بوده و به جان آمده‌اند. آنان دیگر توان تحمل دادن قربانی‌های بی‌شمار را ندارند. از جانب دیگر وضعیت انفجالی و نااتوانی حکومت

روز گذشته کابل پایتخت کشور برای چندمین بار طی سه روز متوالی شاهد وقوع رویدادهای خونین انتحاری بود. روز گذشته مهاجم انتحاری خود را در دروازه ورودی میدان هوایی بین المللی کابل منفجر ساخت. طبق گزارش منابع تا لحظه گزارش در این انفجار چهار پولیس کشته و شماری از نیروهای پولیس و مردم هادی زخمی شده‌اند، بنابه اظهارات مقام‌های امنیتی یک موتر مملو از مواد منفجره به سرعت زیاد می‌خواست وارد میدان هوایی شود، اما متوقف گردید. همان‌طور که در آغاز اشاره گردید کابل از نخستین ساعت روز جمعه گذشته به این سو شاهد چندین حمله نیرومند بوده است، در این انفجارها بیش از پنجاه نفر کشته و اضافه از چهارصد نفر دیگر زخمی شده‌اند.

در همین حال گزارش شده است که دیروز در ساختمان ولسوالی گرشک ولایت هلمند نیز حمله انتحاری رخ داده است که هنوز از میزان تلفات و زخمی‌های آن چیزی در رسانه‌ها به نشر نرسیده است. این سلسله انفجارها در ادامه حمله‌های انتحاری است که در برخی از ولایات کشور نیز از چند روز بدین سوی شدت یافته است. چنانچه مقام‌های محلی در ولایت قندوز در شمال کشور تایید نموده‌اند که طی یک حمله انتحاری در ولسوالی خان آباد ولایت قندوز شمار زیادی از مردم غیر نظامی و پولیس جان خود را از دست داده‌اند.

در مجموع با توجه به رویدادهای خونین اخیر در کشور و به خصوص در کابل در حقیقت خورشید هرروز با رنگ خونین طلوع می‌نماید. انفجار مرگباری که در منطقه شاه شهید رویداد و بخش‌های وسیعی از

سرمقاله وظیفه دولت در قبال تهدیدها

محمد رضا هویدا

هفته‌ها پیش مقامات امنیتی به مردم هشدار داده بودند که سال روان، سال سخت و دشواری خواهد بود. دلایل مشخصی نیز داده، یکی اینکه نیروهای نظامی بین‌المللی که در کنار امنیتی افغانستان به تأمین امنیت مشغول بودند، خارج شده‌اند و مسئولیت امنیت کشور تماما به دوش نیروهای افغان است، دیگری اینکه طالبان نیز با استفاده از این فرصت تمام توان خود را خرج می‌کنند تا به حکومت افغانستان ضربه بزنند. مردم و کارشناسان نیز این موضوع را پیش‌بینی می‌کردند که اوضاع امنیتی تا حدودی رو به وخامت بگذارد. اما کمتر کسی باور می‌کرد که در ماه‌های آغازین این سال روان، وضعیت امنیتی به چنین حالتی دچار شود.

درست است که حکومت نسبت به افزایش تهدیدها و ناامنی‌ها هشدار داده بود، اما مردم انتظار داشته و دارند که حکومت در مقابل این تهدیدها با جدیت تمام ایستاده شود و برنامه و پلان برای مقابله با آن بریزد، نیروهای امنیتی را تقویت نماید، با کشورهای حامی و دوست خود وارد مذاکره شود و جلب کمک نماید، ادارات دولتی را تقویت نماید، در صورت لزوم به مردم مراجعه کند و از آنها صادقانه کمک بخواهد، منافقان و کسانی که در داخل کارشکنی می‌کنند را شناسایی نماید و از دولت دور سازد، فساد و ارتشا را که دشمن اصلی ادارات کشور است ریشه کن سازد، تقطه ضعف‌ها را صادقانه بیابد، تلاش کند، تقطه ضعف مردم از خود و از حکومت می‌پرسند که اگر کشوری در حال جنگ تمام عیار با تروریست‌های از چندین نوع گروه باشد، و اقتصاد آن مبتنی به کمک‌های خارجی باشد، دستگاه‌های استخباراتی خارجی نهایت تلاش کنند تا به امنیت و ثبات این کشور ضربه بزنند، و...

آیا دولت دست روی دست می‌گذارد، تا وزارت دفاع ملی برای ماه‌ها توسط سرپرست اداره شود؟ آیا حکومت نسبت به کسانی که احتمال می‌رود هوادار طالبان هستند با ماماشات و مسامحه برخورد می‌کند؟ آیا دولت راضی می‌شود که هیچ تغییری در دور کردن افراد مضر و جلب کردن افراد شایسته نیارود؟ آیا دولت بساز هم بر داعیه صلح اصرار می‌ورزد با کسانی که در مورد مرگ و زندگی آنها باید شکر کرد؟

مردم حق دارند از دولت بپرسند که با وجود آگاهی دولت‌مردان از میزان خطر و حساسیت وضعیت کنونی کشور، چه اقدامات ویژه ای را برای برخورد با این وضعیت انجام داده‌اند. از آغازین تلاش‌ها برای گفنگو و صلح را با طالبان بسیاری از رسانه‌ها و حلقه‌های سیاسی به دولت افغانستان، هشدار دادند که طی روند صلح‌جایی‌ها این روش را به جای نمی‌برد.

کمتر کسی را می‌توانید بیابید که با گفته‌های ریاست جمهوری و ریاست اجرائیه در مورد دخالت خارجی در ناامنی‌های افغانستان مخالف باشد.

اما گفتن و متهم ساختن کشورهای همسایه و دور و نزدیک، کارساز نیست. دولت افغانستان از کارهایی که خود کرده است باید بگوید، از اقدامات، تلاش‌ها و برنامه‌ریزی‌ها، زحمت‌ها و رنج‌هایی که برای مقابله با تهدیدها کشیده‌اند باید بگویند.

روابط دو کشور افغانستان و پاکستان باید بر اساس اصول سیاست خارجی کشور برقرار باشد. دولت افغانستان نباید همانند گذشته سیاست ناپایدار دوستی و دشمنی را ادامه دهد. اینکه یک روز پاکستان را دشمن معرفی کنیم و روز دیگر آن را دوست بخوانیم، ناپایداری سیاست افغانستان را نشان می‌دهد. دولت افغانستان باید موضوع دخالت پاکستان را از طریق مراجع قانونی و بین‌المللی به صورت جدی دنبال نماید، و از حقوق افغانستان مجدانه دفاع کند. دولت افغانستان باید اصول سیاست خارجی خود را مشخص نماید، و از همین اصول پیروی نماید. دولت باید آماده باشد تا در صورتی که مهلت معین شده پایان یابد، و خواسته‌هایش برآورده نشود، تهدیدهای خود را عملی نماید.

دل سردی از همسایه

عبدالرحمن فهیمی

از علایق، سلیقه‌ها و پیش‌فرض‌های فرد جناب غنی و سیاست تاکتیکی اسلام‌آباد تنظیم گردید. کشور بر اساس یک استراتژی سیاسی منظم نه بلکه بر اساس علایق فردی و خوش‌زبانی‌های پاکستانی‌ها به میدان تعامل با آن کشور گام نهاد.

حکومت در برابر هم‌سایه، حکایت‌گر واقعیت تلخ سیاسی است که در جامعه ما سیاست خارجی واکنشی است. به عبارت دیگر سیاست و جهت‌گیری‌های خارجی متغیر است نه فعال. حکومت و دستگاه تصمیم‌سازی سیاسی، بر اساس استراتژی تدوین شده

رفتار غیر صادقانه متهم کرده و گفته‌ها این که ما رفتارها و سیاست‌هایی غیر قابل انتظار مردم را روی دست گرفتیم، اما همسایه هیچ‌گونه راستی و همکاری درستی از خود نشان نداده است. وی بر ضرورت بازنگری سیاست کابل در برابر اسلام‌آباد تاکید کرده است.

رویکرد سیاسی جناب غنی انتقادهایی را در پی داشت. احزاب سیاسی، رسانه‌ها و شهروندان عادی، شدیدترین واکنش‌هایی سیاسی را نشان دادند. حتی حامد کرزی رئیس‌جمهور پیشین، برسر این موضوع با جناب غنی قهر کرده و روابطش را قطع کرد، تا این که غنی به قندهار سفر کرده و از موی سفیدان و بزرگان اجتماعی قندهاری اما تأثیرگذار روی حامد کرزی، خواست تا میان دو نفر پادرمیانی کنند.

اما عبدالله شریک و رهبر تیم با نفوذ و قدرت‌مند اصلاحات و همکاری هیچ‌گامی لب به انتقاد نگشود. شاید ایشان به صورت نسبی راضی بود یا ممکن علت خاموشی وی درگیر بودن در مسایل داخلی باشد. زیرا در آن زمان بحث‌گزینه‌ش‌والی‌ها و رییس و اعضای کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی مطرح بود.

حکومت وحدت ملی به رهبری جناب محمد اشرف غنی از بدو آغاز بکار تا کنون، با نوع «خوش‌بینی سیاسی» نسبت به «همسایه» مان پاکستان گام برداشته است.

در نخستین روزهای کاری، گپ و گفت‌هایی مطرح بود که ریاست جمهوری جریان کار ساخت «هند سلما» را متوقف کرده و در برابر فعالیت‌های اقتصادی و کمکی کشور هند، با بدبینی نگاه می‌کند.

بدون تردید، این بحث ناشی از انگیزه «کسب رضایت» و بدست آوردن دل پاکستان بوده است. آقای غنی داتش جوان نظامی کشور را به پاکستان فرستاد، تا در یکی از مراکز علمی نظامی در آن کشور بیاآموزند. و حاضر شد میان سازمان‌هایی اطلاعاتی افغانستان و ارتش پاکستان تفاهم‌نامه کاری امضا شود.

اکنون سخن‌هایی تند از جانب افغانستان مطرح شده و بعید نیست که سخنان تند از جانب پاکستان نیز مطرح گردد. از این رهگذر، رابطه‌ای مبتنی بر تعامل سیاسی به عمر ده‌هاگی‌جان می‌سیارود و خواست رابطه‌ای همراه با تنش حکمروایی خواهد کرد. اما بازم کشور نه بر اساس استراتژی سیاسی مشخص بلکه در واکنش به رویکرد پاکستان موضع‌گیری جدید را اتخاذ کرده و ممکن است با خوش‌زبانی‌های پاکستانی‌ها مجدداً تغییر کند. به هر صورت، سخن کوتاه. حکومت بایستی بر اساس استراتژی سیاسی مشخص همسایه‌ها را رابطه برقرار کند. برای تدوین و روی دست گرفتن استراتژی مناسب، لازم و ضروری می‌نماید که در گام نخست باید فهمید که پاکستان به دنبال چیست؟ با یافتن پاسخ چنین پرسش می‌توان رویکرد درست و سیاست ثابت را اتخاذ کرد.

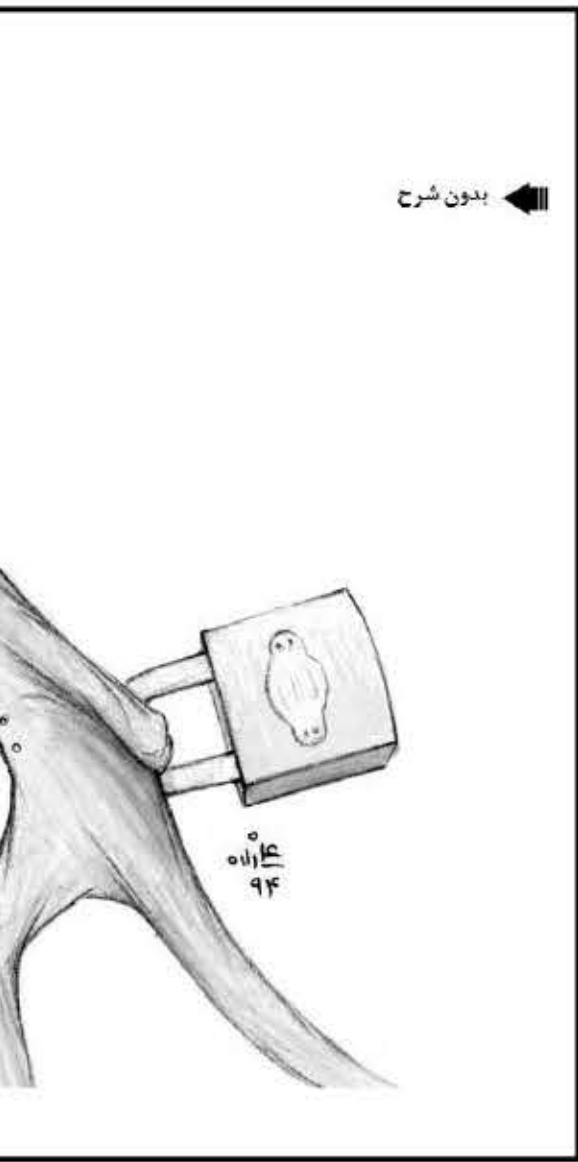
و مشخص رفتارهای سیاسی اش را تنظیم نمی‌کند، بلکه تحت تأثیر علایق و سلیقه‌های فردی و کنش‌های سیاسی دیگران رفتار سیاسی خارجی‌اش را تنظیم می‌کند. در این صورت با تغییر حالت فرد و نیز تغییر کنش‌های سیاسی دیگران رفتار سیاسی حکومت ما نیز دستخوش تغییر خواهد شد. جناب اشرف غنی با این که می‌نمایاند و اکنون نیز می‌نمایاند که اهل طرح، برنامه و پلان در تمامی عرصه‌های حکومت داری است، اما اگر از دیگر عرصه‌های حکومت داری بگذریم، در زمینه‌های سیاست خارجی به از پنج حلقه سیاست خارجی و جایگاه نخست همسایه‌ها در حلقه پنج‌گانه سخن می‌زد، اما دیده می‌شود که هیچ‌گونه برنامه و طرح در این مورد نداشته است تا دستگاه سیاسی در راستای آن رفتارها را تنظیم کند. در روزهای نخست که حدوداً ده ماه را پوشش داد، سیاست خارجی کشور متاثر

و اما غنی نیز روز گذشته به صورت غیر قابل انتظار تند و صریح سخن کرده است. او تاکید کرده که مراکز آموزش انتحاری و نیز کارخانه‌هایی تولید بمب در پاکستان فعال است و حکومت این کشور هیچ اقدام نکرده است. او از سیاست مداران و مردم پاکستان می‌پرسد که اگر انتحاری‌ها در کشوری دیگری آموزش دیده و بمب‌هایی انفجاری تولید می‌گردند و کشور شما را به آتش و خاکستر تبدیل کند، شما به چشم دوست می‌نگرید یا دشمن؟ این امر نشان‌دهنده این خواهد بود که رییس‌جمهور از کشور همسایه مایوس و دل‌سرد شده است. آن‌خوش‌بینی‌هایی را که داشت؛ با دشمن صلح می‌کنیم نه با برادر، سپردن زندانیان طالبان پاکستانی، پذیرش ضمنی موجودیت و فعالیت تروریستان پاکستانی در داخل کشور و علاقه به همکاری‌های اطلاعاتی، همه بی‌نتیجه مانده است. متأسفانه موضع‌گیری‌هایی در حال تغییر

کارتون روز

با این که مقام‌های نظامی و سیاسی هم‌سایه، وعده‌هایی کلان می‌داد و مداوم رفت و آمدهایی داشتند و یک بار نشست میان نمایندگان حکومت و گروه طالبان را برگزار کرده‌اند، اما حمله‌هایی نظامی و جبهه‌ای گروه طالبان در ولایت‌ها و روستاها و نیز حمله‌هایی انتحاری و انفجاری آنان در مناطق شهری به گونه‌های مختلف تداوم یافته است. پس از به سر رسیدن فصل بهار، آن گروه حمله‌هایی نظامی و جبهه‌ای کلان را در ولایت‌هایی عمدتاً شمالی سازمان‌دهی کرده و دستاوردهایی داشته‌اند. گرچند که پس از گذر یک‌پا دور روز، ولسوالی‌های تصرف شده را از دست داده و یا به فرار گذاشته‌اند، اما نفس این که به صورت مداوم در برابر نیروهای نظامی کشور می‌جنگند و برخی ولسوالی‌ها را تحت کنترل خود در می‌آورند، به لحاظ روانی بزرگ‌ترین دستاورد سیاسی برای شان خواهد بود. و در این روزها امنیت مردم کابل را به صورت جدی تهدید کرده و فضا را برای کابل‌نشین‌ها تنگ کرده است. حمله‌هایی انتحاری در کابل آرامش روزانه و شبانه مردم را روبرو و اکنون حتی در بسترهایی خواب نیز احساس امنیت وجود ندارد. به نظر می‌رسد که اکنون پس از گذر ده ماه، دل سردی‌هایی حکومتی‌ها از همسایه‌ها بر می‌گردد و لب‌به‌شکوه‌ها می‌گشایند.

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می‌نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی‌شود.
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کار یکتاوریست: خالق علی زاده

دیزاین: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
مسئول وب سایت: مهدی صالحی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۲

افغانستان The Daily Afghanistan
Daily Outlook AFGHANISTAN The Leading Print and Online Magazine